

AAM-002-001411

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Advance Statistics

(Elective -1) (New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001411

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુએ ગુણ દર્શાવ્યા છે.

1 MCQ :

20

(1) $X_{1.2}$ અને $X_{3.2}$ વચ્ચેના સબસંબંધાકને _____ વડે દર્શાવવામાં આવે છે.

(A) $r_{13.2}$

(B) $R_{1.32}$

(C) $R_{13.2}$

(D) $r_{1.32}$

(2) $R_{1.23}$ ની કિંમત હંમેશા _____ થી _____ સુધી હોય છે.

(A) 0, 1

(B) -1, 1

(C) -1, 0

(D) એક પણ નહીં

(3) $r_{23.1}$ ની કિંમત હંમેશા _____ થી _____ સુધી હોય છે.

(A) 0, 1

(B) -1, 1

(C) -1, 0

(D) એક પણ નહીં

(4) $\sum X_2 X_{2.13} =$ _____

(A) $\sum X_1^2$

(B) $\sum X_{2.13}^2$

(C) 0

(D) 1

(5) $\sum X_1 X_{2.13} =$ _____

(A) $\sum X_1^2$

(B) $\sum X_{2.13}^2$

(C) 0

(D) 1

- (6) $b_{13.2} = \underline{\hspace{2cm}}$
- (A) $\frac{\sigma_1 \Delta_{13}}{\sigma_3 \Delta_{11}}$ (B) $\frac{\sigma_3 \Delta_{13}}{\sigma_1 \Delta_{11}}$
- (C) $-\frac{\sigma_1 \Delta_{13}}{\sigma_3 \Delta_{11}}$ (D) $-\frac{\sigma_3 \Delta_{13}}{\sigma_1 \Delta_{11}}$
- (7) જો $r_{12} = r_{13} = r_{23} = 0.50$ હોય તો $r_{12.3} = \underline{\hspace{2cm}}$
- (A) 3 (B) 0.666
- (C) 0.166 (D) 0.333
- (8) નીપજ-નીપજક પૃથ્થકરણમાં ધારણા કરવામાં આવે છે કે દરેક ઉદ્યોગ $\underline{\hspace{2cm}}$ વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે.
- (A) ચાર (B) ત્રણ
- (C) બે (D) એક
- (9) ન્યૂનતમ વર્ગની રીતમાં ઉપયોગમાં લેવાતા સમીકરણોને $\underline{\hspace{2cm}}$ કહેવાય છે.
- (A) પ્રામાણ્ય (B) સામાન્ય
- (C) દ્વિપદી (D) એક પણ નહીં.
- (10) સુરેખ વલણ સમીકરણ $y_c = a+bx$ માં $b>0$ હોય તો તે $\underline{\hspace{2cm}}$ દર્શાવે છે.
- (A) ઘટતું વલણ (B) વધતું વલણ
- (C) અચળ વલણ (D) વલણ નથી
- (11) $\underline{\hspace{2cm}}$ ચલોની મદદથી ધંધાકીય પૂર્વાનુમાનનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે.
- (A) સ્થળ (B) સામયિક
- (C) આર્થિક (D) એક પણ નહીં.
- (12) $\underline{\hspace{2cm}}$ પદ્ધતિ ધંધાકીય પૂર્વાનુમાન માટેની પદ્ધતિ નથી.
- (A) નિપજ-નિપજક પૃથ્થકરણની (B) ધાતાંકીય સરળીકરણની
- (C) ન્યૂનતમ વર્ગની (D) ચલિત સરેરાશની
- (13) સમષ્ટિ પ્રમાણ P એ $\underline{\hspace{2cm}}$ છે
- (A) પ્રાયલ (B) આગણક
- (C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(14) પ્ર.દોષ (p) = _____

(A) $\sqrt{\frac{PQ}{n}}$

(B) $\frac{PQ}{\sqrt{n}}$

(C) $\frac{\sigma}{\sqrt{n}}$

(D) $\sqrt{\frac{\sigma}{n}}$

(15) નિદર્શ કિંમતોના વિધેયને _____ કહેવામાં આવે છે.

(A) પ્રાયલ

(B) આગણક

(C) અચળ વિધેય

(D) એક પણ નહીં.

(16) આગણકના નિદર્શ વિતરણના પ્રમાણિત વિચલનને _____ દોષ કહેવામાં આવે છે.

(A) સંભવિત

(B) પ્રમાણિત

(C) નિદર્શન

(D) અનિદર્શન

(17) વધ યલ $\leq$ પ્રકારની અસમતામાં ડાબી બાજુએ _____ આવે છે.

(A) ભાગવામાં

(B) ગુણવામાં

(C) ઉમેરવામાં

(D) એક પણ નહીં

(18) કાર્યાત્મક સંશોધનમાં વધુ વપરાતી અને વધુ પ્રચલિત રીત _____ આયોજન છે.

(A) વર્ગાત્મક

(B) ફેરબદલી

(C) સુરેખ

(D) એક પણ નહીં

(19) પ્રતિબંધો _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે.

(A) ચલો

(B) અચલાંકો

(C) ઉકેલ

(D) બાધકો

(20) આલેખની પદ્ધતિનો ઉપયોગ માત્ર _____ ચલ રાશી માટે થઈ શકે છે.

(A) પાંચ

(B) ચાર

(C) ત્રણ

(D) બે

- 2 (અ) બહુચલીય સહસંબંધ અને આંશિક સબસંબંધ સમજાવો. 5
 (બ) અવશિષ્ટ એટલે શું ? તેના ગુણધર્મો જણાવો. 5

અથવા

- 2 જો $\sigma_1 = 3$, $\sigma_2 = \sigma_3 = 5$, $r_{12} = 0.7$, $r_{23} = r_{13} = 0.6$ હોય તો 10
 $b_{12.3}$, $r_{12.3}$ અને $R_{1.23}$ શોધો.

- 3 સમજાવો : 10
 (૧) ધંધાકીય અનુમાનનું મહત્ત્વ
 (૧) અંતઃસ્રાવ - બહિઃસ્રાવ પૃથ્થકરણ

અથવા

- 3 સરળીકરણ આંક $\alpha = 0.4$ અને શરૂઆતની અનુમાનિત કિંમત 100 લઈને 10
 વિવિધ વર્ષોની વેચાણનું પૂર્વાનુમાન મેળવો.

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
વેચાણ(હજારમાં)	110	120	121	125	124	122

- 4 સમજાવો : 10
 (1) ન્યૂનતમ વર્ગોની રીત
 (2) ઘાતાંકીય સરળીકરણની રીત

અથવા

- 4 નીચેની માહિતી માટે દ્વિઘાત સમીકરણ $y = a+bx+cx^2$ નું અન્વાયોજન કરો 10
 અને વર્ષ 2017ની કિંમતનું આગણન કરો.

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015	2016
કિંમત	100	107	128	140	181	192

- 5 (અ) નિદર્શનના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો. 5
 (બ) અજ્ઞાત મધ્યકવાળી પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી લીધેલા 450 કદના નિદર્શના 5
 મધ્યક અને પ્રમાણિત વિચલન અનુક્રમે 30 અને 20 હોય તો સમષ્ટિ મધ્યક
 μ ની 99% વિશ્વાસનીય સીમાઓ શોધો.

અથવા

- 5 સમજાવો : 10
 (૧) બિન્દુ આગણન અને અંતરાલ આગણન
 (૨) પ્રમાણિત દોષ

6 સુરેખ આયોજનનો અર્થ સમજાવો તેના ઉપયોગો અને મર્યાદાઓ લખો. 10

અથવા

6 નીચેના પ્રતિબંધોને આધીન હેતુલક્ષી વિધેય 10

$Z = 3x + 4y$ ને મહત્તમ બનાવો.

$$2x + 5y \leq 120,$$

$$4x + 2y \leq 80,$$

$$x, y \geq 0$$

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) Marks are indicated on right side.

1 M.C.Q. : 20

(1) Coefficient of correlation between $X_{1.2}$ and $X_{3.2}$ is denoted by

(A) $r_{13.2}$	(B) $R_{1.32}$
(C) $R_{13.2}$	(D) $r_{1.32}$

(2) Value of $R_{1.23}$ is always _____ to _____.

(A) 0, 1	(B) -1, 1
(C) -1, 0	(D) None

(3) Value of $r_{23.1}$ is always _____ to _____.

(A) 0, 1	(B) -1, 1
(C) -1, 0	(D) None

(4) $\sum X_2 X_{2.13} =$ _____

(A) $\sum X_1^2$	(B) $\sum X_{2.13}^2$
(C) 0	(D) 1

(5) $\sum X_1 X_{2.13} =$ _____

(A) $\sum X_1^2$	(B) $\sum X_{2.13}^2$
(C) 0	(D) 1

- (6) $b_{13.2} =$ _____
- (A) $\frac{\sigma_1 \Delta_{13}}{\sigma_3 \Delta_{11}}$ (B) $\frac{\sigma_3 \Delta_{13}}{\sigma_1 \Delta_{11}}$
- (C) $-\frac{\sigma_1 \Delta_{13}}{\sigma_3 \Delta_{11}}$ (D) $-\frac{\sigma_3 \Delta_{13}}{\sigma_1 \Delta_{11}}$
- (7) If $r_{12} = r_{13} = r_{23} = 0.50$ then $r_{12.3} =$ _____
- (A) 3 (B) 0.666
- (C) 0.166 (D) 0.333
- (8) There is an assumption in input-output analysis that every industry produce _____ things.
- (A) Four (B) Three
- (C) Two (D) One
- (9) The equations used in the method of least squares are called _____ equations.
- (A) Normal (B) General
- (C) Binomial (D) None
- (10) In linear equation $y_c = a+bx$, if $b>0$ it indicates
- (A) Declining trend (B) Increasing trend
- (C) Constant trend (D) No trend
- (11) Business forecasting helps in the study of _____ variables.
- (A) Place (B) Time
- (C) Economic (D) None
- (12) _____ is not a method of forecasting.
- (A) Input-Output analysis
- (B) Exponential smoothing
- (C) Least square
- (D) Moving average
- (13) Population proportion P is a _____
- (A) Parameter (B) Statistic
- (C) (A) and (B) both (D) None

- (14) S.E. (p) = _____
- (A) $\sqrt{\frac{PQ}{n}}$ (B) $\frac{PQ}{\sqrt{n}}$
- (C) $\frac{\sigma}{\sqrt{n}}$ (D) $\sqrt{\frac{\sigma}{n}}$
- (15) Function of sample observations is called _____.
- (A) Parameter (B) Statistic
- (C) Constant function (D) None
- (16) Standard deviation of a sampling distribution of statistic is called _____ error.
- (A) Probable (B) Standard
- (C) Sampling (D) Non-Sampling
- (17) Surplus variable is _____ to L.H.S. of inequality of $\leq$ type
- (A) Divided (B) Multiplied
- (C) Added (D) None
- (18) In O.R. _____ programming is very popular and widely used method.
- (A) Quadratic (B) Replacement
- (C) Linear (D) None
- (19) Limitations are also known as _____.
- (A) Variables (B) Constants
- (C) Solution (D) Constraints
- (20) Graphical method can be used for only _____ variables.
- (A) Five (B) Four
- (C) Three (D) Two

- 2 (a) Explain multiple correlation and partial correlation. 5
- (b) What is residual ? State its properties. 5

OR

- 2 If $\sigma_1 = 3$, $\sigma_2 = \sigma_3 = 5$, $r_{12} = 0.7$, $r_{23} = r_{13} = 0.6$ then 10
find $b_{12.3}$, $r_{12.3}$ and $R_{1.23}$.

- 3 Explain : 10
 (1) Input-Output analysis
 (2) Importance of business forecasting

OR

- 3 Obtain the forecasting about sale of the following different year taking $\alpha=0.4$ and initial forecast 100 10

Year	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sales (in thousand)	110	120	121	125	124	122

- 4 Explain : 10
 (1) Method of least squares
 (2) Exponential smoothing method.

OR

- 4 For the following data fit $y = a+bx+cx^2$ and estimate the price of the year 2017. 10

Year	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Price	100	107	128	140	181	192

- 5 (a) State the main object of sampling. 5
 (b) A sample of 450 size has a mean 30 and S.D. 20. 5
 If the population is normal and its mean is unknown, find the 99% confidence limits of population mean μ .

OR

- 5 Explain : 10
 (1) Point estimation and interval estimation
 (2) Standard error

- 6 Explain the linear programming and write down its applications and limitations. 10

OR

- 6 Maximize the objective function $Z = 3x + 4y$ 10
 Subject to constraints :
 $2x + 5y \leq 120,$
 $4x + 2y \leq 80,$
 $x, y \geq 0$